

Dosarul nr. 2rac-402/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Nina Vascan
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ev-Kon” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor,

împotriva deciziei din 7 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV și a fost menținută hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 3 august 2016 The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Ev-Kon” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, dispun de câteva mărci înregistrare pe teritoriul Republicii Moldova și prin multitudinea de produse de bună calitate, destinate unor categorii diverse ale publicului consumator, ocupă printre primele locuri pe piața mondială a produselor de îmbrăcăminte, încălțăminte, produse din piele și altele, iar volumul lor de activitate este în continuă creștere.

Au menționat că pârâtul SRL „Ev-Kon” desfășoară activitatea de antreprenariat în incinta unui spațiu comercial cu denumirea „Yeșim Stores”, amplasat pe str. Constantin Tănase 9, mun. Chișinău, precum și în alte localități din țară, cum ar fi mun. Comrat și or. Ceadâr-Lunga.

Astfel, în incinta magazinului nominalizat, pârâtul a organizat comerțul cu amănuntul a articolelor de îmbrăcăminte pentru bărbați și femei, printre care și

blugi ce poartă mărcile cu renume mondial, în pofida faptului că companiile nu au avut careva relații comerciale realizate prin contracte de distribuție cu pârâtul.

La solicitarea de a se deplasa la fața locului, executorul judecătoresc Catan Tatiana, a întocmit actul 129-4C/16 de constatare a faptelor și stărilor de fapt, în care a stabilit că în încăperea unde activează pârâtul se comercializează îmbrăcăminte pentru bărbați și femei (blugi) ce poartă mărcile Louis Vuitton, Tommy Hilfiger, Hugo Boss, Calvin Klein și altele, astfel încât, fiind în incinta magazinului Yeșim Stores, executorul judecătoresc a efectuat o cumpărătură de control și anume o pereche de blugi cu marca Louis Vuitton, ce a fost sigilat corespunzător și atașat la actul de constatare, împreună cu bonul de plată.

În rezultatul examinării de către experții companiei The Louis Vuitton Malletier a blugilor procurați, s-a constatat că produsul este contrafăcut.

La fel, și compania Tommy Hilfiger Licensing BV în urma examinării pozelor cu produsul său au constatat că produsele ce poartă marca Tommy Hilfiger sunt contrafăcute.

Astfel, pentru a evita un litigiu de drept, au făcut o solicitare scrisă către administrația pârâtului de a semna un acord, prin care pârâtul ar recunoaște drepturile companiilor asupra mărcilor sale, precum și să furnizeze informații cu privire la originea mărfii ce poartă mărcile Louis Vuitton, cu predarea mărfurilor pentru ca acestea să fie distruse.

În acest sens, au relatat că pârâtul a transmis un acord semnat de către acesta, prin care a recunoscut drepturile companiilor asupra mărcilor, însă în acordul respectiv, la inițiativa unilaterală a acestuia, au fost eliminate mai multe prevederi incluse inițial, printre care obligația de a preda marfa cu mărcile companiilor ce se află în stoc, precum și informația cu privire la originea produselor cu mărcile companiilor, modificări unilaterale pe care reclamantii au menționat că nu le-au acceptat.

Reclamantii au susținut că, prin acțiunile pârâtului se aduce o gravă atingere drepturilor de proprietate intelectuală, deoarece potrivit art. 9 alin. (1) din Legea privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, în principal, este folosit un semn identic cu marca protejată pentru produse identice cu cele pentru care marca a fost înregistrată, iar în subsidiar, este folosit un semn care, dat fiind identitatea ori similitudinea cu marca protejată ori identitatea sau similitudinea produselor cărora li se aplică semnul cu produsele pentru care marca a fost înregistrată, produce în percepția publicului un risc de confuzie care include și riscul de asociere.

Au mai specificat că, deoarece mărcile companiilor au dobândit un renume în Republica Moldova, prin folosirea unor semne identice și fără motive întemeiate, se profită de caracterul distinctiv și de renumele mărcii, iar folosirea semnelui cauzează titularului mărcii un prejudiciu, ceea ce în opinia reclamantilor se încadrează și în ipoteza prevăzută de art. 9 alin. (1) lit c) al Legii privind protecția mărcilor.

În ceea ce privește cuantumul despăgubirilor, reieșind din prevederile art.72 al Legii privind protecția mărcilor, reclamantii au indicat că urmează de luat în considerație volumul total al vânzărilor pârâtului în toată perioada de comercializare și până la data înaintării prezentei acțiuni.

În această privință, au solicitat de la Biroul Național de Statistică bilanțul contabil al pârâtului, din care reiese că unicul domeniu de activitate al acestuia este comercializarea mărfurilor de vestimentație și astfel, în coroborare cu art. 72 alin. (1) lit. b) al Legii privind protecția mărcilor, au considerat că urmează de acoperit pagubele ce constituie procentul simbolic de 1% din încasările companiei pârâte obținute anual, pentru perioada în care a desfășurat actele de contrafacere.

Reclamanții au precizat că în corespundere cu informația din bilanțul contabil al SRL „Ev-Kon”, venitul din vânzări pentru anul 2011 constituia 4799042 lei (1% = 47990 lei), pentru anul 2012 constituia 4825489 lei (1% = 48254 lei), pentru anul 2013 constituia 5990374 lei (1% = 59903 lei), pentru anul 2014 constituia 5529402 lei (1% = 55294 lei) și pentru anul 2015 constituia 4902365 lei (1% = 49023 lei).

Astfel, au considerat oportună stabilirea unor daune morale în mărimea despăgubirilor materiale în sumă de 211490 lei pentru fiecare.

Reclamanții și-au întemeiat acțiunea pe prevederile art. 9, 61, 67, 69, 72, 73, 83 ale Legii privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, art. 16 alin. (1) din Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț și art. 1398 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii;

- constatarea faptului că produsele inscripționate cu marca Louis Vuitton și Tommy Hilfiger comercializate de pârât în diverse magazine din Republica Moldova ce poartă denumirea de Yeşim Stores, inclusiv cel amplasat pe str. Constantin Tănase 9, mun. Chișinău, încalcă drepturile exclusive asupra mărcilor companiilor, fiind contrafăcute;

- interzicerea folosirii neautorizate de către pârât prin acte de comerț și anume import, export, distribuție și orice alt act comercial a mărfurilor cu mărcile companiilor;

- obligarea pârâtului să furnizeze toată informația cu privire la originea și rețelele de distribuție a produselor ce încalcă drepturile asupra mărcilor companiilor, adică numele și adresa producătorului, distribuitorului, furnizorului, deținătorilor anteriori ai mărfurilor, precum și ale vânzătorilor angro și cu amănuntul predestinați și datele despre cantitățile de produse fabricate, livrate, primite sau comandate, precum și despre prețul acestora;

- obligarea pârâtului să transmită toată marfa ce poartă marca Louis Vuitton și Tommy Hilfiger pentru a fi distrusă;

- punerea tuturor cheltuielilor pentru organizarea și distrugerea produselor ce poartă marca Louis Vuitton și Tommy Hilfiger pe seama pârâtului;

- repararea prejudiciului suportat de titularii de drepturi sub formă de despăgubiri materiale în sumă de 211 490 de lei pentru fiecare;

- repararea prejudiciului suportat de titularii de drepturi sub formă de despăgubiri morale în sumă de 211 490 de lei pentru fiecare;

- obligarea pârâtului de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești, în două publicații de circulație națională;

- obligarea pârâtului la semnarea acordului prezentat de The Louis Vuitton Malletier și Tommy Hilfiger Licensing B.V prin care sunt recunoscute drepturile acestora asupra mărcilor înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova;

- încasarea cheltuielilor în sumă de 11000 lei pentru întocmirea scrisorii de preîntâmpinare și a actului de constatare a faptelor și stărilor de fapt;

- încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 25000 lei.

Prin hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. S-a interzis SRL „Ev-Kon” folosirea neautorizată prin acte de comerț, import, export, distribuție și orice alt act comercial a mărfurilor cu mărcile companiilor The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV. S-a încasat din contul SRL „Ev-Kon” în beneficiul The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cheltuielile de judecată formate din onorariul avocatului în sumă de 2 500 lei. În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 7 iulie 2017 The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV au declarat apel împotriva hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 7 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 1 august 2018, The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV a declarat recurs împotriva deciziei din 7 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenții au invocat aspectul contradictoriu al deciziei contestate în sensul că, instanța de apel deși a constatat că la materialele dosarului lipsesc probe ce ar dovedi că intimatul a realizat comercializarea produselor cu semne identice celor ale companiilor reclamante și a obținut un profit, totuși într-un alt context, a stabilit că a avut loc doar două cazuri de comercializare a produselor.

Prin urmare, având în vedere că însăși instanța de judecată a constatat faptul comercializării unor produse contrafăcute, neîntemeiat a respins pretențiile de reparare a prejudiciului material și moral.

La fel, au considerat că este neîntemeiat argumentul instanței de apel precum că nu a fost probată comercializarea în masă a produselor cu mărcile companiilor recurate, deoarece răspunderea civilă survine din momentul constatării delictului civil indiferent de cantitatea articolelor vândute.

Au relatat că este neîntemeiată și interpretarea făcută de instanța de apel precum că pentru aplicarea față de compania intimată a metodei de calculare a prejudiciului propus de companiile reclamante este necesară existența subiectului contravențional, întrucât art. 72 alin. (1) lit. b) al Legii privind protecția mărcilor, nu prevede o atare condiție pentru repararea prejudiciilor suportate de către titularii de drept a mărcilor.

De asemenea, au evidențiat că metoda de calcul pe care și-au întemeiat pretențiile, este apreciată și aplicată în practica judiciară națională.

În consecință, au menționat că intimatul nu a avut autorizația de a folosi mărcile companiilor, iar la dosar nu există nicio probă care ar demonstra existența acordului la comercializarea mărfurilor cu utilizarea mărcilor corespunzătoare.

Totodată, au indicat că instanțele de judecată au greșit, interzicând comercializarea mărfurilor litigioase, fără a constata faptul că produsele cu mărcile companiilor încalcă drepturile acestora.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerințelor, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 7 iunie 2018.

Astfel, recursul declarat la 1 august 2018, este în termen.

Prin referința din 31 octombrie 2018, SRL „Ev-Kon” a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 7 noiembrie 2018, recursul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV, a fost considerat admisibil și transmis Colegiului lărgit pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care au fost respinse cerințele cu privire la repararea prejudiciului moral și obligarea de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică, și a emite în această parte o nouă hotărâre de admitere a acestor cerințe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) din Legea privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, orice persoană fizică sau juridică, alte entități interesate care au pretenții față de utilizarea unei mărci înregistrate ori solicitate spre înregistrare sînt în drept să inițieze acțiune în instanța judecătorească pentru a-și apăra drepturile și interesele legitime.

Din materialele cauzei s-a constatat că, la 3 august 2016 The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV au înaintat prezenta acțiune în judecată împotriva SRL „Ev-Kon” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată, interzicând SRL „Ev-Kon” folosirea neautorizată prin acte de comerț, import, export, distribuție și orice alt act comercial a mărfurilor cu mărcile companiilor The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV. Totodată, instanța a încasat din contul

SRL „Ev-Kon” în beneficiul The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cheltuielile de judecată formate din onorariul avocatului în sumă de 2 500 lei, respingând în rest acțiunea înaintată.

Soluția și concluziile primei instanțe au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră greșită concluzia primei instanțe și a instanței de apel în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral, obligarea de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești și în partea încasării cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică, în această parte hotărârile judecătorești fiind rezultate din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului și în consecință, de casare a hotărârii judecătorești.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reiterează prevederile art. 2 din Legea privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, în sensul căruia marca semnifică orice semn (vizual, sonor, olfactiv, tactil) care servește la individualizarea și deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice.

Conform art. 6 al legii menționate, titular al mărcii este persoana fizică sau juridică ori grupul de persoane fizice și/sau juridice în numele căreia/căruia marca este protejată în conformitate cu prezenta lege.

Iar în cazul dispozițiilor art. 9 alin. (1) din aceeași lege, înregistrarea mărcii conferă titularului dreptul exclusiv asupra acesteia. Titularul mărcii este în drept să interzică terților să utilizeze în activitatea lor comercială, fără consimțământul său: un semn identic cu marca pentru produse și/sau servicii identice cu cele pentru care marca este înregistrată; un semn care, din cauza identității ori similitudinii cu marca înregistrată și identității ori similitudinii produselor sau serviciilor acoperite de semn și de marcă, generează riscul de confuzie în percepția consumatorului; riscul de confuzie include și riscul de asociere între semn și marcă; un semn identic ori similar cu marca pentru produse și/sau servicii diferite de cele pentru care marca este înregistrată când aceasta din urmă a dobândit un renume în Republica Moldova, iar persoana terță, în urma folosirii semnului, fără motive justificate, profită de caracterul distinctiv ori de renumele mărcii sau le aduce atingere acestora.

În aplicarea alin. (1), titularul mărcii poate cere să fie interzise următoarele acțiuni ale terților: oferirea produselor spre comercializare sau comercializarea ori stocarea lor în aceste scopuri sau, după caz, oferirea ori prestarea serviciilor sub acest semn; importul sau exportul produselor sub acest semn.

Astfel, materialele cauzei atestă că The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV dispun de mărci înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova și anume, mărcile verbale internaționale Louis Vuitton cu numărul 1127685 și Tommy Hilfiger cu numărul 17145.

Potrivit actului privind constatarea faptelor și a stărilor de fapt nr. 129-4C/16 din 26 mai 2016, întocmit de executorul judecătoresc, s-a constatat că în cadrul magazinului Yeșim Stores din mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9, se

comercializează blugi cu inscripția Louis Vuitton, Hugo Boss, Tommy Hilfinger, Calvin Klein și altele, în acest sens fiind procurat o pereche de blugi pentru dame cu inscripția Louis Vuitton, la prețul de 711 lei, pentru care SRL „Ev-Kon” a eliberat bonul fiscal nr. 0018 din 26 mai 2016.

La notificările cu nr. 186 din 27 mai 2016, f/n din 01 iunie 2016 și nr. 1878 din 21 iunie 2016 adresate către SRL „Ev-Kon”, ultimul a întocmit Acordul prin care a recunoscut drepturile exclusive ale proprietarului The Lois Vuitton Malletier company asupra mărcii vizate, acceptând faptul că a încălcat drepturile statutare ale mărcilor și admitând că a prezentat în mod fals produse ca fiind ale proprietarului Lois Vuitton Malleter company, încălcând drepturile comune ale acestuia, prezentând scuze pentru aceste încălcări.

Totodată, SRL „Ev-Kon” și-a asumat obligația de a nu importa, produce, vinde și/sau oferi spre vânzare, a face publicitate, a avea de a face direct sau indirect cu bunurile inscripționate cu aceste mărci sau oricare altă marcă similară până la confuzie ce încalcă drepturile mărcilor înregistrate de proprietar, ori să întocmească orice alt act de prezentare în mod fals a bunurilor ca fiind ale proprietarului.

Prin același acord s-a indicat că SRL „Ev-Kon” nu deține la moment în posesia sa bunuri inscripționate cu mărcile sau orice altă marcă similară pentru a fi predate proprietarului în scopul de a fi distruse, fiind în imposibilitate de a divulga numele și adresele persoanelor/companiilor/entităților implicate în procesul de import neautorizat/producere/vânzare de produse contrafăcute/produse prejudicioase vândute cu referință la mărci, specificând că produsul procurat la 26 mai 2016 - blugii de marca Tommy Hilfinger din imaginea anexată la actul de constatare s-a aflat în containerul de 1611 kg de îmbrăcăminte în asortiment, expedit din Germania, care a fost primit la 07 mai 2016.

La fel, SRL „Ev-Kon” a declarat că nu a importat și nu a oferit spre vânzare mărfuri inscripționate cu mărcile indicate.

În acest context, instanța de recurs reține că SRL „Ev-Kon” a recunoscut drepturile exclusive ale The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfinger Licensing BV asupra mărcilor deținute, acceptând faptul că a încălcat drepturile statutare ale mărcilor și că a prezentat în mod fals produsele dispuse spre comercializare ca fiind ale titularilor de drept.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că prin folosirea de către SRL „Ev-Kon”, fără acordul proprietarilor mărcilor, a unor însemne identice cu mărcile înregistrate ce aparțin acestora, se aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală, consumatorul fiind indus în eroare cu privire la originea produselor, în consecință fiind prejudiciată reputația unor mărci de notorietate mondială, acțiuni ce se resimt atât prin pierderi de ordin material, cât și moral, care nu pot fi compensate decât prin plata unor despăgubiri.

În conformitate cu art. 14 alin. (1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

În speță, prezintă relevanță prevederile art. 72 din Legea privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, potrivit cărora la cererea părții lezate, pârâțul care a încălcat drepturile asupra unei mărci cu bună știință sau având

motive rezonabile de a ști acest lucru va repara titularului de drepturi pagubele pe care acesta le-a suportat în mod real din cauza încălcării drepturilor sale.

La stabilirea despăgubirilor se va ține cont de toate aspectele relevante, cum ar fi consecințele economice negative, inclusiv beneficiul ratat, suferite de partea lezată, beneficiile realizate pe nedrept de pârât și, după caz, de alte aspecte, cum ar fi dauna morală cauzată titularului de drept prin încălcarea drepturilor sale; sau poate fi fixată, ca alternativă, o sumă unică pe baza unor elemente, cum ar fi, cel puțin, valoarea royalty sau încasările care ar fi fost datorate în cazul în care pârâtul ar fi cerut autorizația de a utiliza marca respectivă.

În cazul când a comis o încălcare din neștiință sau fără a avea motive rezonabile de a ști acest lucru, contravenientul se obligă să recupereze beneficiile ratate sau pagubele aduse titularului de drepturi, stabilite conform legii.

Prin prisma art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acest sens, instanța de recurs în contextul normelor de drept citate, reține că din probele administrate pe parcursul examinării cauzei, nu s-a constatat cu certitudine venitul obținut de către SRL „Ev-Kon” în urma comercializării produselor cu mărcile nominalizate.

Astfel, în privința reparării pagubelor suportate de către titularii de drepturi sub formă de despăgubiri materiale în sumă de 211490 lei, The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV și-au întemeiat pretențiile corespunzătoare pe informațiile contabile pretins a fi eliberate de către Biroul Național de Statistică, ce atestă veniturile încasate de SRL „Ev-Kon” în perioada anilor 2011-2015.

În corespundere cu informația prezentată, rezultă că venitul din vânzări al SRL „Ev-Kon” pentru anul 2011 a constituit suma de 4799042 de lei, pentru anul 2012 suma de 4825489 de lei, pentru anul 2013 suma de 5990374 de lei, pentru anul 2014 suma de 5529402 lei și pentru anul 2015 venitul obținut a constituit suma de 4902365 de lei, în consecință prejudiciul material calculat de reclamant și coroborat cu prevederile art. 72 alin. (1) lit. b) din Legea privind protecția mărcilor, fiind constituit din 1% din încasările SRL „Ev-Kon” obținute anual în sumă de 211490 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că aceste informații nu au putere probatorie și nu dovedesc circumstanțele invocate, reprezentând doar simple tabele care nu confirmă proveniența acestora și faptul că au fost eliberate de deținătorul informațiilor respective și prin urmare, nu pot fi puse la baza unei hotărâri judecătorești, or, în conformitate cu art. 139 alin. (2) Cod de procedură civilă, la evaluarea documentelor și altor înscrisuri, instanța judecătorească trebuie să se încredințeze, în raport cu alte probe, că documentul ori un alt înscris este emis de autoritatea autorizată, că este semnat de persoana împuternicită, că documentul conține toate elementele prescriptibile unor astfel de documente.

În același timp, reclamantii-recurenți au calculat suma prejudiciului material pentru o perioadă de 5 ani (2011-2015), pe când la materialele dosarului lipsesc probe ce ar dovedi că SRL „Ev-Kon” a realizat comercializarea mărfurilor în

perioada de până la 26 mai 2016, fapt pentru care instanțele de judecată corect au stabilit că nu există temei legal pentru adjudecarea sumelor pretinse.

Totuși, instanța de recurs reține că deși The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV nu au probat întinderea prejudiciului material, aceștia nu pot fi lipsiți de o satisfacție echitabilă sub aspect moral, având în vedere că la caz s-a constatat încălcarea unui drept asupra mărcilor deținute de către aceștia prin atingerea directă adusă imaginii titularilor de drepturi, exprimată prin folosirea neautorizată a semnului identic cu marca lor.

În temeiul art. 16 alin. (1) și (2) Cod civil, instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitorului numai din motive întemeiate.

Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

În concordanță cu prevederile art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În acest sens, prevederile art. 72 alin. (1) lit. a) din Legea privind protecția mărcilor, conțin o enumerare cu caracter exemplificativ a aspectelor, pe care instanța urmează să le ia în considerare, la stabilirea despăgubirilor, printre acestea fiind și prejudiciul moral cauzat.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale aplicate la particularitățile speței, instanța de recurs consideră că concluzia instanțelor judecătorești inferioare referitoare la respingerea cerinței de reparare a prejudiciului moral, nu este una legală și întemeiată, întrucât la caz, există suficiente criterii care asigură caracterul prejudiciului moral suportat de către titularii drepturilor exclusive asupra mărcilor.

Astfel, nu poate fi reținută concluzia primei instanțe și a instanței de apel precum că comercializarea a două unități de vestimentație cu mărcile reclamanților ar avea efecte atât de grave încât ar necesita compensarea pecuniară a unui prejudiciu în mărimea solicitată de 211490 lei, care este una considerabilă, or, instanța de recurs reține că solicitarea unui prejudiciu moral exagerat, nu conduce automat la respingerea totală a daunelor morale.

Prin urmare, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, gradul de cunoaștere a mărcii, eforturile titularului pentru asigurarea și menținerea calității deosebite a produselor astfel marcate, diluarea

prestigiului în urma încălcării dreptului, precum și durata încălcării acestui drept, instanța de recurs constată existența motivelor întemeiate de a acorda The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei, pentru fiecare, sumă care, în opinia instanței de recurs poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă prin atingerea drepturilor încălcate.

De altfel, instanța de recurs prin prisma art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, menționează că mărcile din litigiu au dobândit un renume pe teritoriul Republicii Moldova și prin folosirea unor semne identice cu mărcile titularilor de drept, fără motive întemeiate, se profită de caracterul distinctiv sau de renumele mărcii, fapt ce cauzează titularului un prejudiciu moral.

Totodată, instanța de recurs observă că mărimea compensației solicitate spre încasare de către The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cu titlu de reparare a prejudiciului moral în sumă de 211490 lei, este una excesivă, motiv din care nu poate fi satisfăcută integral.

În această ordine de idei, existența încălcărilor de către SRL „Ev-Kon” constituie temei pentru a interzice acestuia folosirea neautorizată, prin acte de comerț, import, export, distribuție și orice alt act comercial a mărfurilor cu mărcile companiilor The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV, cerință care în corespundere cu prevederile sus-enunțate, întemeiat a fost admisă de către instanțele de judecată și care, de altfel nu a fost contestată.

Într-un alt context, cu toate că produsele comercializate de SRL „Ev-Kon” inscripționate cu marca Louis Vuitton și Tommy Hilfiger, încalcă drepturile exclusive asupra mărcilor companiilor, instanța de recurs consideră că nu poate fi admisă cerința acestora privind constatarea faptului că produsele sunt contrafăcute, deoarece din materialele dosarului rezultă că însuși experții companiilor au constatat faptul contrafacerii produselor și prin urmare, nu se necesită constatarea suplimentară a acestui fapt.

În conformitate cu art. 67 alin. (1) și (2) al Legii privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, dacă în procesul examinării unui litigiu se constată că sunt încălcate drepturile asupra unei mărci, instanța de judecată poate cere ca informațiile privind originea și rețelele de distribuție a produselor care încalcă un drept asupra mărcii să fie furnizate de contravenient și/sau de orice altă persoană care: a) a fost găsită în posesia produselor contrafăcute destinate comercializării; b) a fost găsită beneficiind, în scop comercial, de servicii cu produse contrafăcute; c) a fost găsită prestând, în scop comercial, servicii utilizate în activități de contrafacere; sau d) a fost indicată, de către persoana menționată la lit.a), b) sau c), ca fiind implicată în acțiunile de fabricare, producere sau distribuire a produselor ori de prestare a serviciilor.

Informațiile menționate la alin.(1) cuprind, după caz: numele și adresa producătorului, distribuitorului, furnizorului, deținătorilor anteriori ai mărfurilor, precum și ale vânzătorilor angro și cu amănuntul predestinați; date despre cantitățile de produse fabricate, livrate, primite sau comandate, precum și despre prețul acestora.

Sub acest aspect, cerințele The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cu privire la obligarea SRL „Ev-Kon” să furnizeze toată informația cu privire la originea și rețelele de distribuție a produselor ce încalcă drepturile asupra mărcilor, adică numele și adresa producătorului, distribuitorului, furnizorului, deținătorilor anteriori ai mărfurilor, precum și ale vânzătorilor angro și cu amănuntul predestinați și date despre cantitățile de produse fabricate, livrate, primite sau comandate, precum și despre prețul acestora, corect au fost respinse de către instanțele de judecată, dat fiind că informațiile corespunzătoare, în măsura posibilităților, au fost deja oferite de către SRL „Ev-Kon” prin acordul semnat de către acesta, iar la materialele dosarului lipsesc probe ce ar dovedi că SRL „Ev-Kon” dipune și de alte date decât cele menționate.

Totodată, instanțele de judecată cu certitudine au stabilit că SRL „Ev-Kon” nu deține altă marfă ce poartă marca Lois Vuitton și Tommy Hilfiger, motiv din care nu există temeii legal nici pentru obligarea acestuia de a transmite marfa inexistentă pentru a fi distrusă.

Cu referire la solicitarea recurenților privind obligarea SRL „Ev-Kon” la semnarea acordului prezentat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV prin care sunt recunoscute drepturile acestora asupra mărcilor înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, instanțele de judecată corect au respins această pretenție, având în vedere că acordul respectiv reprezintă un act juridic bilateral, iar instanța de judecată nu poate substitui consimțământul părții decât în cazurile expres prevăzute de Lege.

În corespundere cu reglementările art. 73 alin. (1) al Legii privind protecția mărcilor nr. 38-XVI din 29 februarie 2008, în cadrul acțiunilor privind încălcarea drepturilor protejate asupra mărcii, instanța judecătorească competentă poate să ordone, la cererea reclamantului și pe cheltuiala persoanei care a încălcat dreptul protejat, măsuri corespunzătoare, în scopul difuzării informației privind hotărârea judecătorească, inclusiv afișarea acesteia, precum și publicarea integrală sau parțială a hotărârii.

Din analiza dispoziției citate, instanța de recurs constată necesitatea admiterii cerinței cu privire la obligarea SRL „Ev-Kon” de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești, întrucât această măsură întrunește temeiurile stabilite de norma dată, fiind rezultată din acțiunile de încălcare a drepturilor protejate asupra mărcilor, respectiv hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel în această parte urmează a fi casate.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru ca costurile și cheltuielile să fie incluse în suma acordată, trebuie să se stabilească dacă acestea au fost cu adevărat suportate, au fost necesare și că au o valoare rezonabilă (Nilsen și Johnsen împotriva Norvegiei [GC] nr. 23.118/93, paragraful 62, CEDO 1999-VIII).

La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului și soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de către avocat; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; precum și alți factori, la discreția instanței.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Astfel, din materialele cauzei rezultă că The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV au suportat cheltuieli pentru asistența juridică acordată în prezenta cauză în sumă de 25 000 lei, potrivit extrasului de cont din 24 noiembrie 2016 (f.d.89).

În acest sens, la materialele dosarului a fost anexat și raportul privind activitatea avocatului în cauza dată, din care rezultă numărul de ore și descrierea activităților efectuate (f.d.88).

Prin urmare, raportând dispozițiile normelor legale și principiile CEDO la circumstanțele descrise, instanța de recurs consideră că cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în prezenta cauză, au fost reale, necesare și rezonabile pentru efectuarea actelor procesuale efectuate, din care considerente urmează a fi încasate în mărimea solicitată de 25 000 lei.

În rest, cerința recurenților cu privire la încasarea cheltuielilor în sumă de 11000 lei pentru întocmirea scrisorii de preîntâmpinare și a actului de constatare a faptelor și stărilor de fapt, corect a fost respinsă deoarece acestea nu fac parte din cheltuieli de judecare a cauzei cuprinse în art. 90 Cod de procedură civilă.

Reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care au fost respinse cerințele cu privire la repararea prejudiciului moral și obligarea de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică, și a emite în această parte o nouă hotărâre de admitere a acestor cerințe, cu menținerea în rest a hotărârilor contestate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV.

Se casează decizia din 7 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ev-Kon” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor, în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral și obligarea de a publica în presă dispozitivul hotărârii judecătorești, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică, și în această parte se emite o hotărâre nouă prin care:

Se admite parțial cerința The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cu privire la repararea prejudiciului suportat de titularii de drepturi a mărcilor sub formă de despăgubiri morale.

Se încasează din contul Societății cu Răspundere Limitată „Ev-Kon” în beneficiul The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV prejudiciul moral în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, pentru fiecare.

Se obligă Societatea cu Răspundere Limitată „Ev-Kon” să publice în presă pe cheltuiala sa dispozitivul hotărârii judecătorești.

Se încasează din contul Societății cu Răspundere Limitată „Ev-Kon” în beneficiul The Lois Vuitton Malletier company și Tommy Hilfiger Licensing BV cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În rest, decizia din 7 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva